

A/S Norske Shell

Deres ref.:

Vår ref.:

Jaak Mikkell

Dato:

20. juni 2007

Høringssvar – forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementet høring rundt forslag om å innføre et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer på utsalgssteder, og sender her inn vårt innspill.

Forslaget om forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer på utsalgssteder er ment å fungere som et salgsbegrensende tiltak for å redusere tilgjengelighet til tobakksvarer. Vi er imot et slikt forslag, og tror ikke det vil ha forventet effekt.

Restriksjoner på synlig salg av tobakksvarer har allerede blitt prøvd ut i Thailand, Island og noen få provinser i Canada. I tillegg har noen stater i Australia regulert hvor mye plass man får avsette til oppstilling av tobakksvarer. Oppsummert har man fortsatt svært liten erfaring med denne form for regulering. Så langt finnes det ingen empiriske studier som viser at et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer vil ha en merkbar og dempende effekt på det totale forbruket generelt, ei heller ungdomsforbruk spesielt.¹ Vi er overbevist om at departementet burde se på andre mer målrettede tiltak om man vil komme ungdomsrøykningen til livs.

A/S Norske Shell Retail er en stor aktør innen servicehandelen. Vi har en rekke utsalgssteder som også selger tobakksvarer. Vi kan bare konstatere at et forbud mot synlig salg av tobakksvarer vil ha en klart merkbar effekt i forhold til økonomiske kostnader forbundet med ombygging. Vi vet fra Island og Canada at nedre gjennomsnittskostnad for å tilpasse seg et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer ligger i området 10.000-30.000 kroner.² Dette samstemmer også med vår egen vurdering av de økonomiske kostnader det ville medføre for våre kiosker/bensinstasjoner å skulle måtte omorganisere og ombygge vareplassering for å tilpasse oss et eventuelt forbud. Vi snakker altså om en ikke ubetydelig kostnad når man tenker på antallet utsalgssteder vi har.

Direktoratet peker i sin utredning på den markedsføringseffekt som synlig utstilling av tobakksvarer er tenkt å skulle ha. Vi tror denne påståtte markedsføringseffekt er sterkt overdrevet. Dette bekreftes også av erfaringene fra Island som jo har prøvd ut et slikt forbud. Omsetningsstatistikken på Island har, i likhet med Norge, vist en nedadgående trend de siste årene. På Island var salgsnedgangen fra 2001 til 2002 for eksempel mindre enn årene før gjennomføringen av forbudet.³ Tallene fra Island viser at tobakk ikke er en vare som handles på impuls, samt at et forbud mot synlig fremstilling er et lite effektivt virkemiddel for å begrense forbruket av tobakk.

Vi har selvsagt full forståelse for samfunnets behov for å regulere tobakksindustrien. Men dette konkrete tiltaket synes ikke særlig godt begrunnet og gjennomtenkt. Man må kunne forvente at et forslag som har så vidt merkbar effekt for utsalgsstedene også har en merkbar effekt for konsumpsjon av tobakk. Men en slik dokumentasjon sier direktoratet ærlig nok i sin utredning at ikke foreligger.

Med vennlig hilsen
A/S Norske Shell

Jaak Mikkell
Convenience Retail Manager Nordics

¹ Helsedirektoratets vurdering av et mulig forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer

² Brev fra HSH til Helse- og sosialdepartementet 22. januar 2007 til Helse- og Sosialdepartementet

³ Brev fra HSH til Helse- og sosialdepartementet 22. januar 2007 til Helse- og Sosialdepartementet